

Fra redaktionen

Hvis FN var et menneske, ville det for længst være nået pensionsalderen. At verdensorganisationen overhovedet er blevet 75 år, er i sig selv en imponerende bedrift – forgængeren Folkeforbundet nåede reelt kun til teenageårene og fik aldrig vokset sig stor og stærk. Trods masser af udfordringer er FN blevet et fikspunkt i det internationale system. Selv de argeste modstandere af den internationale orden har accepteret værdien i et fælles mødested. Gennem årene er der sideløbende med FN fremvokset en skov af underorganisationer, der på områder fra klima til sundhed og videre til fattigdomsbekæmpelse og fredsbevaring dagligt forbedrer livet for millioner.

Er FN en succes eller fiasko? Det kommer an på, hvordan man ser det. På den ene side er FN ikke blevet den selvstændige fredsskabende aktør, som det var tilsigtet. Omvendt har organisationen løst opgaver, som ingen havde forestillet sig mulige i 1945. Som generalsekretær Dag Hammarskjöld udtrykte det, blev FN ”ikke skabt for at få os til himlen, men for at frelse os fra helvede”.

Men hvad er fremtiden for FN, og hvordan skal organisationen tilpasse sig? Det er temaet for dette nummer af *Udenrigs*. Seniorforsker Louise Riis Andersen tager helikopteren op og ser på FN’s overordnede udfordringer og muligheder. Hvordan skal balancen være mellem værdikamp, geopolitik og universalisme? Men er FN stadig det rette forum at kæmpe for demokrati og frihed i? Det sætter Jonas Parello-Plesner spørgsmålstegn ved.

Vi kaster også blikket tilbage. Uffe Østergaard trækker de lange historiske perspektiver op om det internationale system fra den fredsaftale i 1948, der lagde grunden til det moderne stats- og suverænitetsystem. Kirsten Larsen ser på kongerækken af FN-generalsekretærer og hvad de har udrettet – og ikke nået.

Danmarks udenrigsminister Jeppe Kofod kommer med sit bud på en aktiv dansk FN-politik, og tidligere udviklingsminister og FN-direktør Christian Friis Bach mindes og reflekterer over sine oplevelser med verdensorganisationens legendarisk tunge bureaukrati. FN-forbundet hjælper med at navigere gennem FN’s alfabetssuppe af forkortelser og underkomitéer, Peter Viggo Jakobsen giver overblik over FN’s indsats for fred, mens Kirsten Halsnæs fra DTU ser nærmere på, hvordan det er gået med kampen for klimaet.

Som altid er der også tid og rum til andet og mere. Lars Erslev Andersen sætter de diplomatiske anerkendelser af Israel fra arabiske stater i perspektiv, og Helle Malmvig ser i en personlig tekst tilbage på et år, der har været ekstremt hårdt for Libanon, og hvordan latteren trods alt altid hjælper. En vigtig pointe i et år, hvor der ellers ikke har været så meget at more sig over. God fornøjelse.